

INVLOED VAN DE MEDIA

Op 22 april wijdde Omroep Max met haar programma Meldpunt een uitzending aan de onveilige beloopbaarheid van trappen na het plaatsen van een traplift, die wordt betaald uit WMO-gelden. Naar aanleiding van een aantal klachten over onveilige situaties waren een aantal woningen bezocht en waren opnamen gemaakt in aanwezigheid van uw columnist. De opnamen brachten schrijnende situaties aan het licht. De mensen die van de trap gebruik moeten maken (de valide partner, de mantelzorger, de familie) werden aan grote gevaren blootgesteld: de leuning ontbreekt en de aantreden zijn veel te smal, zodat bij afdalen van de trap je hiel geen steun vindt en de doorgang die overblijft smaller is dan de 50 cm die het Bouwbesluit 2012 voorschrijft voor vluchtroutes. Dit heeft al tot tal van (bijna-)ongelukken geleid.

Die uitzending leidde tot vragen van de Tweede Kamer aan de staatssecretaris van VWS die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de WMO. De antwoorden van de bewindspersoon waren in belangrijke mate ontwijkend: "Een gemeente heeft vele verantwoordelijkheden en ik verwacht van gemeenten dat zij goed in staat zijn de verschillende rollen zuiver uit te voeren. Mij zijn geen signalen bekend die wijzen op het tegendeel en daarom ben ik niet van plan hierop te interveniëren." De praktijk is echter dat de technische kennis bij de WMO-afdeling van de gemeente ontoereikend is en dat de gemeente de installatie geheel overlaat aan de leveranciers van de trapstoelliften, die beweren dat aan alle wettelijke eisen wordt voldaan. De afdelingen VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) worden, zelfs na klachten van burgers, niet of slechts incidenteel geraadpleegd.

Uit contacten met de leveranciers blijkt dat ze de voorschriften niet kennen of volkomen verkeerd interpreteren. Alsof een trapstoel altijd in de ideale ruststand staat en een leuning geen basisvoorziening is, en ook de wijze waarop je de looplijn/klimlijn vaststelt vindt niet op de juiste manier plaats.

Na de uitzending kwamen er veel meer klachten binnen bij Meldpunt en ook hulpvragen bij het Expertisecentrum Regelgeving Bouw. Pogingen van Meldpunt om gemeenten op de juiste manier te laten handelen bij die klachten vonden geen gehoor. Een gemeente die een extern bureau in de arm nam, kreeg een advies waaruit bleek dat dat bureau het Bouwbesluit 2012 niet begrijpt en ook niet weet wat een aantrede is.

Reden voor een nieuwe uitzending (14 oktober 2022). Daarin stond het niet adequaat functioneren van gemeenten centraal en was tevens een lid van de Tweede Kamer aanwezig om politieke aandacht te vragen voor het vraagstuk. Andermaal werden er naar aanleiding van die uitzending Tweede Kamervragen gesteld. Dit keer kon de verantwoordelijk bewindspersoon er niet langer omheen en werd ook de minister van bouwzaken betrokken bij de beantwoording. Ze moesten erkennen dat gemeenten veelal niet correct handelen, een enkele gemeente, zoals gemeente Den Haag, uitgezonderd. Er waren dus twee tv-uitzendingen nodig om tot het inzicht te komen dat je niet zomaar kunt vertrouwen op de 'slager die zijn eigen vlees keurt', zijnde de leverancier van de trapstoellift. Ook waren twee tv-uitzendingen vereist om in te zien dat tussen verschillende afdelingen van gemeenten de samenwerking onvoldoende tot stand komt.

"Ter verbetering van het kennisniveau ga ik samen met de minister voor VRO en de VNG een informatieblad maken over trapliften en het Bouwbesluit", schreef op 10 november 2022 de bewindspersoon van VWS mede namens de minister van VRO.

Wat zou de situatie zijn geweest als voor deze veel voorkomende 'verbouwing' naar aanleiding van de unaniem op 17 februari 2017 aangenomen motie TK 34453-19 in het kader van de Wkb een Erkende Technische Toepassing (ETT) beschikbaar zou zijn geweest? Maar ook in het Wkb-dossier maken marktpartijen de dienst uit en dansen ambtenaren naar de pijpen van die partijen. Die motie is als gevolg van verdraaiing van feiten nooit uitgevoerd.

Zouden bij uitvoering van die motie en dus het beschikbaar zijn van een ETT voor het plaatsen van trapstoelliften nog tal van klachten van burgers zijn opgetreden? De vraag stellen, is hem beantwoorden. Hoeveel winst zou dat hebben opgeleverd? Zo'n ETT zorgt er ook voor dat bij de leverancier/bouwer de juiste kennis aanwezig is om te voldoen aan wetgeving en eisen van goed en deugdelijk werk. Laten we dan dat informatieblad een aan een ETT gelijkwaardige inhoud geven, waardoor de leverancier richting de gemeente onderbouwd verantwoording kan afleggen dat trapstoellift en trap aan alle wettelijke eisen voldoen na plaatsing van een trapstoellift. Daar is geen kwaliteitsborger voor nodig. ■

Dr. ir. N.P.M. Scholten
Senior expert bij
Expertisecentrum
Regelgeving Bouw